

FRA pranešimas spaudai
Viena, Briuselis, 2020 m. gegužės 14 d.

LGBTI asmenys Europoje – kupini vilties ar baimės?

ES pagrindinių teisių agentūros atlikto Europos LGBTI asmenų patirčių tyrimo rezultatai rodo, kad šiandien daugiau lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų neslepia savo seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės, tačiau daugelis jų tebejaucia baimę, patiria smurtą ir diskriminaciją. Tyrime dalyvavo 140 000 respondentų – tai didžiausias kada nors atliktas prieš LGBTI asmenis įvykdytų neapykantos nusikaltimų ir jų diskriminacijos tyrimas. Šio tyrimo išvadomis turėtų būti vadovujamasi įgyvendinant politines priemones, siekiant toliau ginti ir skatinti LGBTI asmenų teises.

„Labai daug LGBTI asmenų vis dar slepia savo seksualinę orientaciją ar lytinę tapatybę, nes bijo būti išjuokti, diskriminuojami ar net užpulti. Kai kurios šalys LGBTI asmenų lygybės srityje yra padariusios pažangą, tačiau mūsų tyrimo rezultatai rodo, kad apskritai padaryta per maža reali pažanga, todėl daug LGBTI asmenų yra pažeidžiami. Problemos, su kuriomis jie susiduria darbo ir sveikatos priežiūros srityse, gali pasunkėti dėl COVID-19. Politikos formuotojai į tai turėtų atkreipti dėmesį ir dėti daugiau pastangų, kad būtų aktyviai skatinama visapusiška pagarba LGBTI asmenų teisėms,“ – sako FRA direktorius Michael O’Flaherty.

Už lygybę atsakinga Europos Komisijos narė Helena Dalli pridūrė: *„Nepaisant pastaraisiais metais padarytos pažangos LGBT+ asmenų lygybės srityje, LGBTI+ asmenys vis dar praneša apie patiriamą didelę diskriminaciją. Dar didesnę nerimą kelia tai, kad neseniai ES matėme prieš LGBTI asmenis nukreiptus incidentus, kaip antai išpuolius per eitynes, deklaracijų dėl „nuo LGBTI ideologijos laisvų zonų“ priėmimą, baudas už LGBTI asmenims palankias reklamas ir kt. Europos Sąjungoje visi turėtų jaustis saugūs ir jausti laisvę būti savimi.“*

Ataskaitoje [„A long way to go for LGBTI equality“](#) (liet. „Norint pasiekti LGBTI asmenų lygybę dar daug reikia nuveikti“) nagrinėjamos maždaug 140 000 LGBTI asmenų Europos Sąjungoje, Jungtinėje Karalystėje, Serbijoje ir Šiaurės Makedonijoje patirtys, susijusios su jų žmogaus teisėmis. Joje taip pat pabrėžiami pokyčiai, įvykę po pirmojo FRA [LGBT asmenų tyrimo](#), atlikto 2012 m.

Palyginus šių dviejų tyrimų rezultatus matyti, kad bendra per septynerius metus padaryta pažanga yra nedidelė. Vertinant ES vidurkius nematyti svarbių šalių skirtumų. Kai kuriose šalyse daugiau nei 70 proc. LGBTI respondentų teigia, kad visuomenė yra tolerantiškesnė, o kitose ne daugiau kaip 68 proc. tvirtina, kad ji yra mažiau tolerantiška.

Pagrindinės tyrimo išvados:

- **Atvirumas** – 6 iš 10 atsakiusių vengia viešumoje susikibti rankomis su savo partneriais.
- **Priekabiavimas** – 2 iš 5 respondentų teigia, kad metais iki tyrimo jie patyrė priekabiavimą.
- **Išpuoliai** – 1 iš 5 translyčių ir interseksualių asmenų patyrė fizinį ar seksualinį išpuolį – du kartus dažniau nei kitos LGBTI asmenų grupės.
- **Diskriminacija** – 1 iš 5 atsakiusių jaučiasi diskriminuojami darbe, o daugiau nei 1 iš 3 jaučiasi diskriminuojami mėgindami pavalgyti ar išgerti mieste ar bendraudami su žmonėmis.
- **Mokyklos lankymas** – 1 iš 2 LGBTI moksleivių teigia, kad tarp jo bendraamžių ar mokytojų buvo LGBTI asmenis palaikančių žmonių.
- **Ekonominė padėtis** – 1 iš 3 LGBTI asmenų teigia, kad jam sunku sudurti galą su galu. Interseksualūs ir translyčiai asmenys yra dar blogesnėje padėtyje (maždaug 1 iš 2).

Šiais įrodymais bus grindžiama Europos Komisijos LGBTI asmenų lygybės strategija, numatyta įgyvendinti šiais metais. FRA ragina ES ir jos valstybes nares imtis priemonių, skirtų apsaugoti LGBTI asmenų teises, įskaitant priemones šiose srityse:

- **Neapykantos nusikaltimai** – sukurti smurto prieš LGBTI bendruomenę ir priekabiavimo prie jos visiško netoleravimo kultūrą, kad LGBTI asmenys galėtų naudotis savo teise judėti laisvai ir nebijodami. Investuoti į mokymą, siekiant užtikrinti, kad policijos pareigūnai galėtų atpažinti, užregistruoti ir tinkamai tirti prieš LGBTI asmenis įvykdytus neapykantos nusikaltimus, kad jų aukos jaustųsi saugios pranešdamos apie išpuolius ir joms būtų taikomas vienodas požiūris.
- **Pranešimų teikimas** – sudaryti palankesnes sąlygas aukoms pranešti apie nusikaltimus ir diskriminaciją įgyvendinant pranešimo internetu priemones, steigiant ryšių palaikymo su bendruomene įstaigas ir teikiant mokymą policijos atstovams. Suteikti tinkamų išteklių lygybės įstaigoms, kad jos galėtų veiksmingai teikti paramą diskriminacijos aukoms.
- **Diskriminacija** – priimti Vienodo požiūrio direktyvą siekiant, kad apsauga nuo diskriminacijos būtų taikoma ne tik užimtumo srityje. Įgyvendinti išsamius nacionalinius veiksmų planus, kuriais būtų skatinama gerbti LGBTI asmenų teises visose gyvenimo srityse.
- **Mokyklos lankymas** – sukurti saugią ir palankią aplinką LGBTI jaunimui mokykloje. Padėti mokykloms ir mokytojams dalytis patirtimi, kovoti su patyčiomis prieš LGBTI moksleivius ir užtikrinti, kad priklausymas LGBTI bendruomenei mokomojoje medžiagoje nebūtų prilyginamas ligai.
- **Pavyzdžio rodymas** – kiekvienas gali prisidėti siekiant, kad lygybė taptų realybe.

Šis tyrimas apima 27 ES valstybes nares, Jungtinę Karalystę, Serbiją ir Šiaurės Makedoniją. Į jį pirmą kartą įtrauktos interseksualių asmenų ir 15–17 metų LGBTI jaunimo patirtys.

Kartu su pagrindiniais tyrimo rezultatais FRA skelbia išsamią internetinę [duomenų tyrinėjimo priemonę](#), kuria naudojantis duomenis galima skirstyti pagal šalį, pagal tyrimo klausimą ir pagal asmenų grupę – lesbietės, gėjai, biseksualūs, translyčiai ar interseksualūs asmenys.

Daugiau informacijos

Daugiau informacijos rasite [informacijos rinkinyje žiniasklaidai](#) arba rašykite e. paštu media@fra.europa.eu ar skambinkite telefonu +43 1 580 30 653.